

BCU Cluj / Central University Library Cluj

No. 42.

A' FELS. CSÀSZÀRNAK ÈS A. KIRÀLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÈBÒL.

*Indúlt Bètsbòl, Pénteken Majus 27. ik napján
1803. tk esztendòben.*

B é t s.

Felsegés Urunk, Titt. Király Mihály urat hűséges és hasznos szolgálatja által szerzett különös érdemeire nézve, a' Budai Fels. Udvari Magyar Kamarának Számvető hivatalánál (az Exactoratusnál) Rationum Magisternek nevezni, kegyelmesen méltóztatott.

Nagy Britannia.

London, Majus' 7-dikén. Még ma is az előbbeni bizontalankodás gyötri itt a' már tsaknem egész türelemét elvesztett publikumot. A' Parlamentom béli vetélkedések, igen fontosan kezdenek folyni tegnaptól fogva. A' Parlamen-

T t

tom tegnapi tanátskozását, rend kívül nevezetesnek nevezik a' közönséges levelek.

A' Felső Házban Minister Lord Pelham terjesztette a' Lordok eleibe azon fontos tárgyat, a' mellyről ha csak valami keveset is hallani néhány hetektől fogva kimondhatatlan nyughatatlansággal kívánt az egész nemzet: — „Senki nem fájlalta (úgy mond) erősebben, mint ő, azt az elme-gyötrő bizontalankodást, a' mellyben ezen Háznak és egész nemzetünknek ily sokáig kellett szükséges képpen tartódnia. Most már módja van vegezetre, hogy azon felette fontos tárgy felől némil-némü nyilatkoztatást tegyen: hanem igen fél, hogy a' melly nyilatkoztatást mingyár tenni fog, éppen olyan kedvetlen ne légyen azok előtt, a' kik azt hallani fogják, mint az ezt megelőzőt bizontalankodás' állapotja. A' nyilatkoztatás, melyet tenni akar, ez: — „

„A' Párisból ma reggel érkezett hivatal szerint való tudósításokra nézve, az itt lévő Frantzia Követ passust kívánt a' Király Ministerjeitől, hogy ezen Országot ide hagyván, Frantzia országba viszza mennyen. Ezen Követ a' maga Ország-lólszékétől vett parantsolat szerént miveli ezt, úgy mutatván a' környülállások, hogy Lord Withworth is el jött volna Párisból. A' mi Ország-lólszékünk, nem rég küldötte el utólsó feltételeit a' Frantzia Ország-lólszékhez: és ma újabb tudósításokat várt volna Lord Withworthól: de még semmit sem vett. Ministerjeink leg kissebbet sem tudhatnak ezen szempillantatban ezen igen fontos pontról, t. i: hogy Párisban van-e' még a' Követünk, vagy elindúlt onnét? “

Ezen rövid nyilatkoztatás után tovább is foly-

tatta Pelham a' beszédet, mondván: hogy ő ezen kedvetlen nyilatkoztatást hivatala szerént köteleztett tenni a' Parlamentom előtt; hogy a' Ministerek ezen alkudozások alatt elkövetett foglaltságaik is nem soká egész valóságok szerént a' Parlamentom eleibé fognak terjesztődni megvizsgáltatás végett; hogy a' Ministerek holnap várva Lord Withworthól az újabb vagy talám leg utolsó tudósítást, arról a' jövő hétfőn a' Parlamentomban haladék nélkül hírt tehetnek; 's hogy végezetre ő (Lord Pelham), nem gondólna szükségesnek lenni, hogy a' következő napon, a' m. szombaton, a' Parlamentom ülést tartson.

Ezen utolsó kívánsága Pelhamnak, egy egész éjtzakai vetélkedésre való új tárgyat szolgáltatott a' Parlamentom két Házaiban — „A' haza' állapota (így szól Lord Spencer), ezen szempillantásban terhes és félelmes. Az alkudozásnak olyan hosszsan való nyulása, a' mellynek a' mi Historiánkban nints példája, a' nyughatatlankodásnak utolsó gráditsára juttatta a' publikum' elméjét: azoközben, még is olyan félelmesen végeződnek el azok, a' mint képzeln sem lehetett volna. Illik-é ilyen körülállások között két napok alatt megszüntetni üléseinket, holott az alatt olyan tudósítás érkezhethet Londonból, a' mellyet azonnal a' Parlamentom eleibe kellene terjesztetni? En ezt nem roszsz kedvből, hanem tartozó kötelességem szerént beszéllem. Nem illene a' Parlamentomnak ilyen félelmes körülállások között csak egy nap is meg nem jelenni a' maga helyén.“ — Lord Carlisle azt vitatta, hogy hibáznak a' Ministerek, ha azt gondolják, hogy más nap még a' Parlamentomnak öszszegyűlése előtt meg nem érkezhethet.

ne L. Withworthól a' tudósítás: melyre nézve nem kellene hétfüig félbe szakasztani az ülést, azért hogy ha a' tudósítás jókor elérkezik, a' felöl a' Parlamentom mingyár akkor tudósittathasson. — „Meg lehet (ugy mond Carlisle), hogy Withworth elküldetik Párisból; ezt a' mi Országglószékünk holnap megtudhatja, és hadizenetnek fogja tartani; nem kellene-é egy ilyen dolgot azonnal hírül adni a' Parlamentomnak? Mi módon eshetik meg ez, ha a' Parlamentom nem leszen a' maga helyén? Nékem úgy látszik, hogy a' Parlamentom igen sokáig halogassa Ministereink foglalatosságait vizsgálás alá venni.“ —

Éppen így beszélt Lord Darnley is. — „Igen sokáig néztük (ugy mond) halgatással Ministereinknek lépéseiket. Ennek a' halgatásnak tulajdonithatjuk még tsak azt a' gyalázatos és vakmerő bátorságot is, a' melly szerént valaki, a' Minister Hawkesbury kezeirását követvén, tegnapelőtt reggel a' költött békefféges tudósítással a' Polgármesterünket és kereskedőinket, úgy meg tsalhatta, 's megkárosithatta.“ — Végezetre voksolásra kerülvén a' dolog, a' Minister Pelham javaslása állott meg, hogy t. i. Majus 7-dikén és 8-dikán ne tartson ülést a' Parlamentom. Pelham mellett 29, ellene 8 voksok vóltak.

Az Alsó Házban Minister Addington adta elő ugyan ezen dolgot és ugyan ez nap (6-ikban), ilyen kifejezésekkel: — „Minekelötte annak projektálására, hogy ezen Ház a' jövő hétfüig ne tartson több ülést, le szállanék, illendőnek itélem, leg előbb is arra kérni engedelmet, hogy akkor rendkívül fontos tárgy felöl tudósithassam ezen Házat. Mostanában illendőnek tartom még em-

liteni, hogy a' Frantzia Követ Andreossi passutt kért légyen töllünk, hogy annak azonnal hasznát vegye, mihelyest értesire esénd, hogy L. Withworth Frantzia országot oda hagyta. L. Withworthnak meg van parantsólva, hogy Párisi bizonyos napon hagyja oda, ha addig a' Frantzia országlószék el nem fogadja a' hozzá küldetett utóbbi feltételeket. Mi nem vettünk a' L. Withworth eljövetele felől ezen szempillantatig leg kissebb hírt: hanem meglehetősen gyanithatjuk, hogy ezen orábau már oda hagyta Párisi. Ezen Háznak nagy megelégedésére szolgálhat az, hogy ilyen nyilatkozatát tizek elötte addig is, minekelötte még a' Ház üléseinek a' jövő hétfüig való megszüntetése, meghatározatna. Hogy magamat jobban ki nem magyarázom, mindenek illendőnek tarthatják. Üléseinknek a' jövő hétfüig való megszüntetéseket tanátslom."

Fox: — „Egedelmek kérek, hogy tanátsolhassam ezen Háznak, hogy holnap is gyülekezzék ölfize. Egy ily reztentő időpontban, midön ezen országnak úgy szollván tsaknem egész jövendő béli sorsa forog kérdésben, nem lehet eléggé sietni az ötet illető tanátskozásokkal. A' leg kissebb halogatás menthetetlen lenne. Az a' nyilatkozatás, mellyet Ministerünk ezen szempillantatban teve, fontosabb, hogy sem az idejénkoránt való figyelmetességre fel ne indithathatna bennünket. Megeshetik, hogy a' Követünk holnap haza érkezik, 's hát ekkor el nézheti ezen Ház békeességes türeffel, azt, hogy két hoszfü napok, a' mellyeknek minden minutái felette nagy következésiek lehetnek, el telhessenek, a' nélkül, hogy a' Parlamentom a' dolog' mivólta felöl tudósittasson, &c."

Minister Lord H a w k e s b u r y: — „En lehetet.

lennek tartom azt, hogy a' Ministerek a' Lord Withworth hazaérkezése előtt, a' dolgoknak folyamatajokról hivatal szerént való nyilatkoztatást tehessenek. Az ő meg érkezése pedig még holnap lehetetlen. Minden körülállások szerént holnapután (vasárnap) várhatjuk ötöt. Mi okunk volna tehát arra, hogy üléseinket hétfűig félbe ne szakasszunk? veszedelemnek tesszük - é ki ez által magunkat? 's több efélék."

Grey; — „Olyanok a' körülállások, hogy nem kellek egészzen Ministereink vélekedéseikhez. Igen szükséges, hogy éppen a' Lord Withworth megérkezésekor is öfzgyűlekezve legyünk; hogy minden körülállásokat azonnal megfontolhassunk. Holnap tehát szükséges képpen ülést kell tartanunk. Ha semmi fontos újságunk nem érkezik, akkor el oszolhatunk hétfűig. Azt igéré Ministerünk, hogy megérkezvén L. Witworth, minden késedelem nélkül tudósittatni fogna Hétfűn a' dolgokról a' Parlamentom. Minden késedelem nélkül jól értem ezen kifejezést. Fajdalom! hogy igen is későn esik a' hazára nézve. Azt mondja a' Minister, hogy L. Withworth rendelést vett Párisnak oda hagyására: de nem mondja, hogy melyik nap. Meg lehet tehát ma is. Kötelességünkben áll e' szerént, hogy helyünkről, nem egy napig, de egy óráig is el ne mozdúljunk, &c."

Igy folyt ez a' vetélkedés egész 7-dikre viradó éjjel majd reggeli 8 óráig, annyira, hogy a' tagok néki hevesűlvén, némelyek még azt is projektálták, hogy helyben-űlve várják 'el a' L. Withworth hazaérkezését. Igy vélekedett a' több közt Withbread. — „Azt mondá (űgy mond) egy-

gyik társunk, hogy szomba napon szokásunk ellen gyűlést tartani, csak azért, hogy G. Andreoffi valamely képzelődés miatt passust kívánt, illetlen lenne. Én másképpen itélek; és azt tartom, hogy éppen ez a környülállás indíthat arra, hogy ülésünket félbe ne szakaszszuk.“ — *W i t b r e a d* tovább is folytatta volna szavait; hanem olyan formálog kezdette magát ki fejezni, hogy a' periodust a' közepin kéntelenített értelem nélkül félbe szakasztani, minthogy *C a r r e w* nevű tag felkiáltván, azt kívánta a' Ház Orátorától, hogy szakasztsa félbe a' beszégetést, minthogy különben könnyen kedvetlenségek következhetnének belőlle. — Az Orátor nem ültette le ugyan a' beszéllőket: hanem a' halgatók, a' kik nem tagjai a' Parlamentomnak, csakugyan kiküldettek, melly után az indulatos vetélkedés tovább folytatódott. — Végezetre itt is a' lett a' voksok többsége által a' határozás, a' mi a' Felső Házban, hogy Hétfüig (Május' 9-dikéig) ne tartson ülést a' Parlamentom.

Ezen parlamentális vetélkedésekből láthatni, mi némü bizontalankodások között kellett a' Londoni publikumnak néhány hetekig küszködni, midőn magok a' Ministerek, kedről péntekre, péntekről hétfüre, és így tovább tovább biztatták, hogy hatsak némü némü nyilatkozatást is tehetnek a' Parlamentom előtt, a' nélkül, hogy, mint magok egész egyenességgel vallást tettek, szavaiknak állhattak volna. — Utolsó biztatásokat Május 9-dikére hétfü napra tették vala. Elérkezett végezetre ez is, még pedig a' várt nyilatkoztatás nélkül — mint a' következő levélből látni lehet: —

L o n d o n Május 10-kén. A' Felső és Alsó Ház üléseit ilyen szavakkal kezdék ismét el tegnap

két napi nyugvás után Pelham és Addington Minis-
terek: — „Jelenttem vala (így szoll Pelham)
a' Felső Ház tagjainak a' múlt pénteken, hogy ma
egy Királyi követtséggel fogok előttetek megjelen-
ni, a' melly a' Frantzia Respublikával való alku-
dozásokat fogja illetni. L. Withworth, mint pént-
teken mondám, olyan parantsolatot vett vala, hogy
bizonyos napon, ha addig kedvező választ nem
találna venni, Páriszt hagyja oda. Gen. Andreossi
kikérte a' passullát, és minthogy mi az alatt sem-
mi tudósítást nem vettünk: úgy vélekedtünk, hogy
L. Withworth a' Párisi követtség vagy szeredán oda
kellett hagyni, és szombaton vagy vasárnap Lon-
donba kellene jutni. Azonközben a' Frantzia or-
száglószék, midőn L. Withworth már éppen indul-
ni akart volna, még egy jelentést küldött hozzá,
mellyet ezen Lord a' Király Ministereiivel köz-
leni jónak találván, eltökéllette magában, hogy az
erre kívántató választ Londonból, még Parisban
várja el. Az ő Felsége, Ministerjei, a' Frantzia
Országlószéknek még ezen utolsó feltételeit sem ta-
lálják olyanoknak lenni, hogy a' Parlamentom elei-
be terjeszthessék: melyre nevezve még most is továb-
bi időhalasztást kívánnak tudni illik addig, míg Pá-
risból az utolsó válasz meg érkezik, &c.

„Jelenttem vala (így szollott ugyan ekkor
Addington az Alsó Házban) a' múlt pént-
teken, hogy a' mai napon egy Királyi követtsé-
get hozhatok ezen Ház eleibe. Elő adtam vala
akkor a' környülállásokat is, a' mellyeken ezen
bizakodásomat fundáltam. Uj környülállások,
mellyeket a' Ministerek és L. Withworth előre el-
nem láthattak, akkor megakadályoztatták ezen Kö-
vetnek Párisból való indulását. Szeredán el kell

dölni vagy jobbra vagy balra az alkudozásoknak: ehhez képpesi bizonyosítá tehetem ezen alkalmas-sággal a' Parlamentom tagjait, hogy kevés napok alatt meg fogok egy Királyi követtséggel közöttök jelenni."

Frantzia Respublika.

Páris, Majus' 13-dikán. A' múlt kedden (10-dikben) délutáni két orakor (ezek olvaftatnak szórol-szóra a' Gazette de France nevű Párisi újságban) egy jelentéft adott által a' mi külső dolgokra ügyelő Miniftrüinknek az Anglus Követ, a' mellyel, mint a' mi utolsó feltételeinkre való vá-laszsal, az az előtt való napon érkezett egy Kurir hozzá Londonból. Mint mondják, 36 órák en-gedettek vala ezen alkalmatossággal a' Követnek, hogy a' jelentésnek általadása után, ha addig jó vá-laszt nem kaphatna, Párist idehagyja. Beszél-lik, hogy kezébe vévén az Első Konzúl ezen-utól-sú jelentéft azt mondotta volna, hogy egymással ellenkező feltételek találtnának benne, és hogy ő egy ilyen jelentésre való vá-laszolással, nem sze-leskedhetne; melyre nézve annyi időt fogva for-dítani réa, a' mennyi kívántatna. Végezetre — tegnap, 12-dikben, estvéli 10 óra tájban, az An-glus Követ Páris várossát ide hagyá."

Vagy két Párisi, ugyantsak Majus' 13-dikán költ magános levelekben, ilyen fontos kifejezéseket olvasunk: — „

„Az Angliai ultimatumnak foglalalatját olyan-nak mondják lenni, hogy az Első Konzúl azt, a' Frantzia nemzet javának és betsületének megsér-tése nélkül el nem fogadhatja. Az alkudozások-nak hét hónapokig való nyujtások által, a' mi Or-tzágglószékünk nem keveset nyert. Kereskedőink

nagy részint bátorságos helyekre vitethették az alatt hajóikat; a' hadakozáshoz hozzá készülhetünk; seregeink hadi lábba állittathattak; és Ország lófzékünk időt nyert arra, hogy a' véle harátságos Hatalmasságokkal egygyet értsen.

„Tegnap este pontban 10 órakor ide hagyta bennünket az Anglus Követ. Rettenetes hír ez az emberi nemzetre nézve! Az ólta tsak a' hadakozás ábrázatja, egy rettenetes hadakozás ábrázatja, forog szemeink előtt. Egész városunkat leirhatatlan szontyolodottság, és süketelgatás fogta el. — A' Bonaparte nagy talentomainak azonközben, a' ki a' rövid ideig tartott békekészes nyugodalmat, a' mesterségeknak és tudományoknak palléroztatásokra, a' mezei munkának és fabrikáknak tökéletesítettésekre fordította, ismét széles mezejek fogyni, ha a' szerentse szolgál, az új ditsőségre.

Páris, Majus 14 dikén. A' ma kijött Moniteurben, a' hivatal szerént való Ujságban, ezek olvallatnak: —

„Az Anglus Követ Tsötörtökön éjjel ide hagyta Párist. Ma, rendkívül való jelentést fog az Orzáglófzék, a' Szenatusban, a' Törvényhozó Gyűlésben, és Tribunátusban tétetni: de nem közönségesen (az az, hogy tsak a' tagok lehessenek jelen), azért, mivelhogy az Orzáglófzék, sem kihirdetteti, sem kinyomtattatni nem akár semmit, addig, míg a' Respublika Követjének Calaisba lett megérkezéséről, vagy pedig arról nem tudósittatják, hogy a' Britanniai Minisztérium miként alkalmaztatta légyen magát.“

A' Frantzia tengerpartok körül találtató, Noirmoutier, Isle-Dieu, Belle-Isle nevű, 's több izige-

tekre, számos fegyveresek szállíttatnak által siettséggel, és a' battériákba hordják az ágyukat. — Summásan ezeket erősitik az Angliai Ministerium részéről a' Frantzia országlószék' eleibe terjesztett utolsó feltételeknek lenni: — „Frantzia ország mondjon le Louisianának és Floridának elfoglalásáról; tegyen ígéretet, hogy a' Napkeleti és Napnyugoti Indiákra, nem fog több fegyveres népet küldeni; Elba szigetét vissza adja a' Hetruriai Királynak; magát a' Batava Respublikának dolgaiba nem avatja. &c. Mondják, hogy Piemont eránt is fordúna a' többek között egy tikkal elő. — Az Első Konzúl az Amiensi Kötés betöltésének emlegetésével felel ezen nevezetes kívánságokra.

Brüszszel Majus' 12-dikén. Gen. Beliard sietve Párisba hivattaték innét. Azt mondják, hogy az Angliával való új hadakozásban ő is egy lesz a' főbb vezérek között. A' Douaiban és Luxemburgban lévő ágyukat nagy részint Klivia és Nimwegen felé takarítják. Azok a' Frantzia osztályok, a' mellyek az ő Belgium és Hollandia felé folytatott útjokban az ország' belső részein itt-ott néhány napokig megállapodtak vala, parantsolatot vevének, hogy kettőzött lépéssel siessenek a' ki rendelt helyek felé. — Azok az Anglus familiák, a' mellyek olyan tzélozással gyűltek vala sokan ide, hogy a' nyarat itt töltsék el, és az Első Konzúl tiszteletére tétetendő innepléseknek is szemlélői legyenek, két napok alatt mind a' Calaisi kikötőhelybe termettek, hogy hazájokba által evezzenek. — Innét Calauból írják, hogy a' Kanálismentében lévő minden kikötőhelyeinknek torkaikat úgy bezárták hirtelenséggel az Anglus Fregátok, hogy egy hajó sem méréfzel azokból kivezni. —

Seelandiában már égő kanotzokkal mennek a' Frantzia pattantjusok a' vigyázóhelyekre.

Olafz Ország.

Az Olafz Respublika, Canova nevű híres képfaragóra bízta, hogy egy olyan állóképet készítessen, a' mely az Első Konzúlt, mint békefegy szerző Márs-istent úgy ábrázolja le.

Nápolyból írják, hogy éppen akkor, midőn a' Maltha szigetének általvételére rendeltetett 2000 Nápolyi fegyveres seregnek még hátra lévő része, oda által evezni akart volna, ezen seregnek azon részét is, melyre szántották legyen az Anglusok Nápolyba, a' mely már jó ideje, hogy azon szigeten tartózkodott. — Ez is azt bizonyítja, hogy az Anglusok és Frantziák között való új hadakozásnak, Maltha lett legyen egygyik nevezetes oka. —

Valli nevű Mántuai híres orvos Doktor, Egyiptomba utazott el, hogy a' pestis természetét's az ellene szolgáló orvosi szereket, annál jobban ki tanulhassa.

A' Velentzei Prokurátorok ennekelőtte szóval szokták volt a' pereket folytatni, mellyből a' következett, hogy gyakrabban a' leg jobb nyelvű volt a' nyertes. Az egyformaság és jobb rend kívánta, hogy már most ott is a' több Auszriai tartományokban szokott irás béli perlekedés' módja állittódjon fel: melly ugyan meg lehet hogy azt fogja okozni, hogy ennekutánna nem fog Velentze annyi ékes belzédű Orátorokat mutatni, hanem elég az, ha az igazság kiszolgáltatásának útja nem veszt, sőt nyerni fog véllé.

A' Velentzei kereskedésnek régi virágzó álla-

potjára leendő vízfzszállittatása végett, az oda való régi Bankó ismét fel fog állittatni.

Török Birodalom.

Konstantzinápoly, April. 30-dikán. A' Frantzia és Anglus Országglószékektől a' Porta eleibe terjesztetett külömbkülömb feltételekre, 's meg arra nézve is, hogy a' Frantzia Követ a' maga Országglószékének nevében tudni kívánnya, hogy a' Porta miként fogná magát az új hadakozásnak ideje alatt alkalmaztatni: igen nagy Konferentzia tartatott itt 22-dikben, a' mellyen maga a' Császár is jelen volt; hanem, hogy mi végeztetett benne, nem tudatik. — A' Frantzia Követ azonközben arra kezdette mostanság leg nagyobb szorgalmatosságát fordítani, hogy a' magával ide hozott Frantzia kereskedő Agenseket, a' külömbkülömb Török kereskedő városokba, még a' háborunak elkezdődése előtt, széljel küldözhesse.

Az Arabiái rebellis Abdul-Wechab szerentsés lépései olyan nagy félelmet okoztak itt Konstantzinápolyban, hogy a' Diván azt tanátsolta, mint hallatik, a' Császárnak, hogy menne által maga Asiába, és a' régi Szultánok' példáját követvén, személyes jelenléte által buzdítsa a' maga igaz Mohamed hitű fegyveres seregeit, a' hűségre és bátorságra.

Ugy mütatták vala a' napokban magokat a' környülállások, mintha a' Porta és az Orosz Udvar között némünémű új vetélkedés kezdene folyni: hanem már mindenek eligazítva vannak, minekelötte még a' dolog a' publikum fülébe érkehetett volna. Ilyenformálog beszélik elő a' fenn forgott tárgy' okát: — „

„A' Persák két esztendőktől fogva gyakran

be tsaptak a' Török határokra. A' Porta jelentést téttet az Ispahani udvarnál: hanem a' Persa uralkodó, a' helyett, hogy a' Porta panaszát meghalgatta volna, maga kezdett ez ellen olyan indulatosan panaszolkodni, hogy tsaknem nyilvánosságos háborúra került közöttök a' panaszolkodás. A' Persa udvar a' Petersburgi udvarhoz folyamodván, ez akkor a' dolgot eltsendesítette. Hanem, tsakugyan fenn maradott titokban az ellenségeskedésnek füstölő taploja, sőt nem régiben, egy újabb szikra kapott belé. A' Porta t. i. azt mondja, hogy az ő tartományaiban a' Persák táplálnák a' rébelió tüzet, s hogy az Abdul-Wecháb feltámadása is az ő munkájok volna; melyre nézve egy új, még pedig a' hadhirdetéstől keveset különböző jelentést küldött az Ispahani udvarhoz; e' pedig ismét a' Petersburgi udvarhoz folyamodott, a' mely is, mint annak szövetségessé, szükségesképpen szót tett mellette a' Portánál. Innét vette vala a' Porta és Pétersburgi udvar között való kevés hidegség a' napokban a' maga eredetét. Attól félték a' Konstantinápoly béliek, hogy ha a' Törökök és Persák hadakozást találnának kezdeni, a' Pétersburgi udvar ezeket segiteni fogná."

* *

T. Budai Ferentz úr' Sírhalmánál.
 Köszönjük, Boldogútt! példátlan Munkádat, *)
 Mellyel fényesbbítani akarád Hazádat.
 Szomorún vádoljuk a' fekete halált,
 Melly nemes pályádnak legdivatján talált,
 'S melly, midön általad Árpád' Nemzetének
 Sírba dültt Nagygyai életre jövének,
 'S midön elméd nekik nevet 's laurust osztá, —
 Téged az éltető szellőtől megfoszta.
 De türed el e' tsapást, ditsőültt Hazá!'

Él még érdemidnek egy tudós Atyafi,
 Ki, midőn, a' Görög 's Római Nagyokat
 Leirván, mufránkká tsinálja azokat,
 Szentebb tüztől égvén felhossa a' fedett
 Sírból Magyarinkat, 's általok Tégedet.
 Majd mikor fíjaink rólok emlékeznek,
 Téged Teltvéreddel hálálva neveznek.
 Már is ditsekednek Debretzen' hantjai,
 Hogy itt nyugszik a' mást éltető Budai.

Én is megnyugtató örömmel telek el,
 Hogy lantom illy betses nevekről énekel;
 'S midőn laudum tiszok hiv Tanítóimra,
 Édesen elzmélek bimbós napjainra.

*) Megbóldogúlt T. T. Budai Ferentz Ur,
 a' régi Magyar Nagy embereknek életét és
 tetteit leírta Abc szerint azon könyvében, mel-
 lyet a' Kölikából hirtelen történt halála mi-
 att ki nem adhatván, Tudós testvére T. T.
 Budai Esaias Ur, a' Historiának és Literatu-
 ranak Debretzenben Professora, fog a' tanúlt
 világgal ma holnap közleni. — Erre a' Műn-
 kára a' millyen nagy szükségünk volt, olyan
 nagy halával tartozunk mind a' megboldo-
 gúlt Szerzőnek, mind az azt világra botsá-
 tandó Professor Urnak.

**) T. Budai Ferentz Ur volt a' Deák TUDO-
 mányokban, különösen pedig a' Magyar Tör-
 ténetekben meghálálhatatlan Tanítóm, kö-
 zönségesenn; valamint Prof. Budai Esai-
 ás Ur magánosann a' Poésisben. — Ezzel di-
 tsekedni Országosan is szerentsémnek tartom.

Csokonai.

Harmadfzori Hiradás.

Baró Ghilányi János Eő Nagysága tud-
 tára adni kívánja a' Nemes Publikumnak, hogy

maga 70 vagy 80 darabból álló igen szép ménesét, e' folyó esztendőben, a' jövő Junius 26 dik napján, Tekint. Szala Vármegyének Sümeghi nevezetű mező várossában, kótya vetye által, kéz pénz fizetésért a' többet ígérőknek, öszveséggel, vagy darabonként áruba botsátani, 's el adni szándékozik.

Az ezen ménesben találtató 40 vagy több anya kantzák, a' leg nemesebb 's hiresebb Magyar és Erdély Országai ménesekből, darabonként válogatva, fok munkával, fáradsággal és költséggel szedettek öszve. Ezekon kívül fok szép, Normanniai, Erdély Országai, Meklenburgiai, Limosinai és Angliai kantza - paripák vannak ezen ménesben, a' mellyeket a' mint gondolni lehet, fok fáradsággal és költséggel szedegetett a' fent nevezett Báró Ur öszve. Továbbá azt is jelenteni kívánja, hogy azon hires, és tsaknem közönségesen esméretes, originalis Hideralli nevezetű setét pej, $15\frac{1}{2}$ markos, homlokán fejer tsillagos, és fejer lábú ménló, mellyet Anglus General Baró Hoppesch Cs. K. Generál Gróf Fekete Eö Nagyságának Angliából küldött vala, ezen eladandó ménesnek nem kevés díszére szolgál. — E' mellett két szép Hannoverai származású, szég sárga, egyenlő jegyű, kotsiba is fogható, és egy Spanyol eredetű almás szürke ménlovak találatnak ezen ménesben. — A' többi része igen szép négy, három, és két esztendőös mén és kantza tsikókból áll. Rövideden azt lehet ezen ménes felől mondani, hogy az, minden lóhoz értőnek, a' ki azt meg látja, tettzeni fog.

Végtére, fok szép lószerszám és kotsik fognak azon alkalmatossággal, a' többet ígérőknek kéz pénz fizetés mellett el adatui.